

le gola potrata. Naši živinorejci se čudijo, ako jim človek pove, da stoji dobra švicka krava 300 in tudi več goldinarjev, ter ne morejo razumiti, od kod toliko viša cena tej govedi. Vidiš, ljubi živinorejec, Švicar poskrbi svoji govedi vse ono, česar živinska narava zahteva, zato pa vzredi goved, ki je toliko več vredna nego naša, zlasti je pa prepričan, da je sol živini ravno tako potrebna kakor človeku.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 133. Lansko leto sem bil naročil tukajšnjemu posestniku rž z imenom „Riesen-Sommer-Staudenkorn“, ki je zelo lepo vzrasla in obrodila, le megla jo je ubila, kakor tukaj pravijo, t. j. zrnje je ostalo drobno. Letos je posestnik vsejal pridelano seme, a rast je slaba, ima večinoma kratke in po nekoliko uže suhe bilke, kakor vidite iz pridejane rastline. Rž je bila sejana 28. februarija v precej ilovnato zemljo precej ob bregu. Kaj je vzrok glivam po listih in plesnobi ob koreninah? (J. G. v Jurš. na Štajarskem.)

Odgovor: Bolezen, za katero je ta rž uže lansko leto hirali in ki jo še bolj letos zatira, je rja, katero povzročujeta glivi „puccinia graminis“ in „rubigo vera“. — Rja kaj pogostokrat pritisne ter je zelo škodljiva, kajti če močno nastopa, lahko ves pridelek uniči. Deževno vreme in velika vlaga jo pospešujeta. Da jo zatremo, moramo vse, kar je glivastega, požgati. Sicer pa nekatere vrste rži in pšenice močnejše bolehajo za to boleznijo nego druge. Plesnoba na koreninah poslanih rastline ni nič posebnega, ampak nasledek umiranja rastline, ki ob enem kaže, da je njiva vlažna in zemlja malo zračna. Drenaža in skrbno obdelovanje njive v takem slučaju tudi veliko vzmoreta.

Vprašanje 134. Uže več let opazujem na trsnem lesu zalego, kakeršno vidite na priloženem kosu. Preiskavši jo po zimi, našel sem v njej rjavo tekočino, meseca februarija so se pa izlegle trtni uši podobne živalce. Trte s tako zalego hirajo hitro, postanejo blede ter se peto leto uže posuše. Ali ni to zalega trtne uši? (J. P. L. Vipavec.)

Odgovor: To ni zalega trtni uši, ampak to kar je na nam poslanem kosu trtnega lesa videti, so posušene samice trsnega kaparja, pod katerim se nahajajo jajca. Kaparjev na trti je tri vrste: Pulvinarija vitis lecanium vini in mitilaspis pomorum. Ker se kaparji v les zajedo ter sok pijo, naredo, ako se jih veliko zaredi, precejšnjo škodo. Proti tem zajedalcem pomaga, če po zimi ali sploh, kadar trte ne rasto, postrgamo s starega lesa vso lubad z žičnimi ščetmi (Drathbürsten), ker s tem tudi zalego odpravimo. Ostrgane trte pobelimo z apnom. Nekateri priporočajo, trto ob enem, kadar se strga, tudi z milnico (žajfnico) izprati. Končno pa prosimo gospoda vprašalca ter vsakega drugega, ki pošlje „Novicam“ kako

vprašanje, da pove svoje pravo ime, saj ga i tako v listu ne prijavimo.

Vprašanje 135. Pri nas pokončujejo neke žuželke, katere imenujemo „slinjence“, prav silno naše beke. Ko začne beka poganjati, pride polno blede-zelenih živalic ter delajo po lesu pene, da je po tleh kar mokro. Ako bode šlo tako nadalje, uničijo nam vse beke, da ne bomo imeli s čim tih privezavati. Izkušali smo te živali na razne načine zatirati, a brez uspeha. Ali veste Vi kaj svetovati? (F. Š. v Šm. na Goriškem.)

Odgovor: Prikazen, katero vi imenujete slinjence, naredi neke vrste mešica z latinskim imenom „tipula salicina“. Samica piči vrbo, tam se zbira sok po oteklinah, ki se na pravijo vsled pika in v katerem žive ličinke od te mešice, ter kapa na tla. Ako se hočete teh nadležnecev iznebiti, morate vse sline povsod pridno odrezati ter jih požgati. Res, da se s tem veliko bek pokvari, kar pa nič ne de, ker drugače vam pa mešice cele rastline popolnoma ugonobe.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

176.

Pustošenje kobilic po Evropi, Aziji, Afriki in Ameriki.

Kakor v Francoskeji tako se tudi v južnej Ruskeji pojavljajo te požrešnice, in dosta potov v tolikej množini, da gospodarji kar zdvajajo. Od 1800. do 1861. l. imajo 24 let zapisanih, da so kobilice razsežne kraje opustošile. Večinoma so se ti roji tudi v samej Rusiji rodili in vzgojili. Da tudi Nemška ni varna pred kobilicami, priča nam to, da so se od 1712. do 1877. l. devetindvajsetkrat veliki roji pokazali in vsak pot veliko škode napravili. Znamo, da se kobilice zaletе tudi v samo Švedsko, Angleško in Irsko.

V Alžiru kobilice tako redno v goste hodijo, kakor nekđaj hrošči v Evropi. Najstrašnejšo nesrečo so napravile 1845. in 1866. l. Leta 1845 so kobilice tako rekoč poplavile vso ondotno zemljo. Navali so trajali celih pet mesecev, od marca do julija. Vsak dan so prileteli novi roji teh požrešnic. Berthoud v Alžiru pripoveda, da je videl roj, ki je bil tako ogromen, da je letel od zgodnjega jutra do štirih popoldne. Drug očividec, dr. Guyon, vojaški zdravnik, videl je 16. marca roj, ki je letel preko okolice Sebdou-a proti pustinji Angard. Tudi ta let je trajal cele tri ure. Ker kobilice niso dobile nobene hrane v pustinji, vrnile so se drugega dne v Sebdou, kateri kraj je 30 kilometrov dolg in okoli 15 kilometrov širok, in ga pokrile. V štirih urah so požrle vse tako, da ni bilo ugledati bilke. Ko so kobilice odletele, zapustile so strašen smrad.